

ORNAMENTI PADA

TOMICA ŠČAVINA

SADRŽAJ

ČITANJE VRTLOGA	1
patchwork	2
broš	3
virtlozi	4
praocean	5
stanodavac	6
pletenica	7
podvala	8
balansiranje	9
drugdje	10
ornament	11
spajanje	12
posvuda	13
mali ljudi	14
hebarij nestvarnog	15
nitko ne zna	16
NIŠE	17
niša	18

inje	19
odložena	20
šutnja	21
ruka	22
stakleno tlo	23
ticala	24
zimnica	25
TOČKE I TELESKOPI	26
teleskop	27
u pari	28
tinjanje	29
orhideje	30
pod noktom	31
pupak	32
povratak	33
odsutan	34
unutra	35
os	36
ona	37
ljepilo	38

kameleon	39
griva	40
kap	41
protest	42
O autorici	43
Impresum	44

ČITANJE VRTLOGA

PATCHWORK

riječi su krpe na tijelu svijeta
iznad je tanahno ljeskanje svjetla
ispod je masno ždrijelo tame

riječi su moje voljene srebrne ribe
žlice kojima kušam
dan, noć
nepočešljane ljude, plastične vrećice
urare, zubare, ticala nemirnih mrava

riječi su patchwork
nosim ga oko glave
na rubu usana
u povezu oko struka

one su ti i ja

zujanje šava
posuđeni lijek
i naslijeđena oštrica

BROŠ

iz svog tijela mogla bih izvući
mrežu živaca
ulovila bih krilata pluća
nabujalo srce
čućnula na vrh tjemena, uz fontanelu
kao Eskim uz ledenu rupu
i smijala se glasom starca
poznatog i nepoznatog
malenog i velikog
usputnog i vječnog
a onda bih u trenu postala svoj ulov
dotaknula mrtvu dubinu
pustila krake uzduž i poprijeko otoka
dok ne ispune svijet
i dok svijet ne postane broš
na kaputu žene
mirne, sijede i blago pomaknute
poput metafore

VRTLOZI

napukla priča grebe me po leđima
kaže: nađi snage
učini to iznova
a ja
meka crna mačka u glatkom ćupu
ne vidim i ne vide me
oči su mi prozori u mačju svjetlost mraka
ne vidim i ne vide me
bez potrebe za razmakom
gulim koru s unutrašnje strane stabla
bez slamke kojom piju mjesečinu
s mog hladnog potiljka
tonem
čitam se u vrtlozima

PRAOCEAN

oči su praocean
u pogledu živim s mekušcima
zato ga umatam u dnevne novine
vješam o kristalni luster na izložbi fosila
glumim iglu
i uvijek iznova spajam
haljine svemira

STANODAVAC

siđi

privlači me tvoja mirisna laž

zakrilit ću te toplim krznom

smijati se ljuski posuđenog svjetla

ja sam kotrljajući vulkan

metronom krvi

odrezani, pougljenjeni dio

davno odbjegla cjelina

ne slijedi me

ne odbacuj me

ja sam stanodavac

mekom jagodicom kažiprsta

dotakni granicu među nama

otopi li se

nahranit ću te

korijenjem slika

glasom s dna

otvorenim prostorima

PLETENICA

čekam te na mjestu
gdje je vrijeme palo
u padu je nastao prostor
čajnik, žuta zavjesa
pristojna djeca

pod kaputom ti bubri
tigrasta tišina
njene pruge su moja mokra kosa

u tvojim tajnim šetnjama
šulja ti se među koracima
liže ti unutarnju stranu bjeloočnica

a u daljini
palice drhte nad dobošima
taj zvuk praznika
i jezici
kao beskonačna pletenica

PODVALA

odmotao si nacrt života
odlukama popločao leđa
postao kornjača
leteća riba
krilom je pošakljala
tvoje tvrde nokte
vjetar čuđenja
dokotrljao je šutljive gradove

što će biti ne znamo
znamo samo da je poznato
da pulsira
i da je podvala
cijela i krajnje pitoma
uvjerljivija od dana

BALANSIRANJE

pijesak i perje u mom tijelu
obukli su se u vjetar
otkrhnuti kamenčići u obliku polumjeseca
postali su kastanjeta
u ruci crnog plesača

zagrlila sam se
vrisnula
polizala si zube
vadičepom otvorila dan
oplijevila kosu
kapsulama gravitacije
nahranila pazuhe
i bosa
kao da se ništa nije dogodilo
nastavila balansirati
po kamenju

DRUGDJE

razletjelo se
išaralo mi pogled
žongliralo končićima i bjeloočnicama
zavrtjelo se rubom
krute haljine balerine
u leđne brazde potrpalo ampule
čekalo da zaraste
i povelu
uvijek drugdje

ORNAMENT

uredila sam se
ostrigla plazmu
osušila srce
objesila ga među šišarke
mislila sam
konačno je
kao tiho, noćno brujanje frižidera

odjednom
lom odluke
plahta zvuka prošivena trepavicama
disanjem razrezan svijet
tišina tijela
ornament pada

SPAJANJE

jednom davno
ispustila sam sve
kao lignja crnilo
upirući pogled bez kapaka
u sunce

bezglava
treptala sam nad beskonačnim stepeništima
pečatirala uglove znakovima
presigurna u misao
tekla živom života

zatim se ugasilo
postala sam samoća
iz stisnute kape lopova
kaluđerova potkošulja
žulj na nozi
usputnog čovjeka

u međuvremenu se umnožilo
otisnulo
u puno uzoraka svjetla
sakrilo se
pod ukrasne poklopce
pred blatnim pragom
nevidljive kuće

rasulo se u potres
pretočilo u sunčanicu
isplivalo tik pod kožu
usisalo glas
i spojilo se

POSVUDA

pred kraj
spojit ću se sasvim
uroniti u zgusnuto vrijeme
pretočiti se u potkožno strujanje mahovine
odmoriti se
od svih nasumičnih oštrica
trljat ću tijelo o suhu, crvenu zemlju
kretati se polako, četveronoške
i sva zatvorena mreškanja
rasuti posvuda

MALI LJUDI

mali ljudi su oslobođeni
tapkaju na mjestu
valjaju se, grickaju uške
izgovaraju pješćani pod tame
dižu plastelinske glavice
lica od vapna
razbijaju o slijepe ulice
žongliraju sudbinama
došaptavaju se:
u prostorijama iza srca
vrijeme je doručka

HERBARIJ NESTVARNOG

puno puta se rasulo
puno puta sam
malenim omčama razuma
skupljala otiske
sićušnih, sjajnih stopala
punila herbarij nestvarnog
držala ga pod jastukom
a jastuk pod tjemenom
u mekoj tami eustahijeve trube
čuvala sam strelice dana
i osluškivala
tanahno krckanje iskustva
pod ledenim površinama

NITKO NE ZNA

život kotrlja pahuljaste vječnosti
a one kamene
treba razbiti
one nisu istina
nisu mi

čela puna odjeka
lede budućnosti
mokri plaštev
vuku se po vrhovima stabala
nitko ih ne vidi

naši voljeni
nose naše kamenje
mi smo im zvijezde vodilje

nitko ne zna
što nas je snašlo

NIŠE

NIŠA

sićušne vate
kotrljaju svijet
u plodnu vodu
ne mogu odoljeti
škripanju vrata balkona
blagom disanju propuha
topla, nepomična
tu sam
slila se u mene stvarnost
drži me u niši
za koju su mi davno rekli
ti si

INJE

marljivi radnici se bude
metu riječi
stanice tijela luče svjetove
širi se pogled
na obroncima crnodlake piramide
tinja inje

ODLOŽENA

zagušljivo je
pod rebrima ljetnikovca
dok crnim pazusima
labudovi plješću vječnost

prigušena toplim paukovim mrežama
u oštrici procjepa
u premazu ljepote
odložena

ŠUTNJA

neizgovorene riječi
otpale iz krošnje zvuka
kotrljaju se ulicama
šuteći ljudi u šutećim kućama
svlače potkošulje od riječi
naginju glave kroz prozore
udišu kišu
dahom
tetoviraju zrak

RUKA

vlažnim, nemirnim prstima
otklapam naučene ljuske
moćim svoju prisutnost
u zdjelu bez dna
dok mravinjak u lijevoj polutci mozga
marljivo iznjedruje noć
ne znam

moja ili tuđa ruka

STAKLENO TLO

sve visi s kaputom
roni u čaši vode
pulsira u oku zvučnika
sve je i dalje tu
a ja sam se stropoštala
požarnim stepeništem
na stakleno tlo
pod kojim me naslućuje
sva voljena tama

TICALA

slažem karte
diram oči ispeglanih kraljeva
dogovorili smo se
formirana sam
raznobojni volani od plastelina
vise niz rubove drveća
zmijice putuju pupčanim vrpčama
to sićušno osjetilo
kuglica
prozirna, puna ticala
stvarnost kao šal, kao kapa

ZIMNICA

raštrkani u mraku
u prsima im ručne lampe
snopovima svjetla
traže
šamaraju se
u korijenju
krvare
plodovima brišu svijet
tanušne trake filmova
lijepe preko oderane kože

sto puta zaražena
cijepljena
raj me više ne zna
ugristi
voljeni đavo šapće mi svjetlo
i na trenutak kao da sam na sigurnom
obješena o drvo
košara u koju si je svijet pospremio
sebe
u obliku zimnice

TOČKE I TELESKOPI

TELESKOP

ispod lica
sve je bilo puno točaka
učahurene pod kožom
prekrivene plaštevima praznine među riječima
rasute kao čamci, igračke, madeži
tekla sam pored njih, iznad, ispod
i kad više nisam imala kud
strop mi se spustio na potiljak
i točka je postala
teleskop

U PARI

pjesnici su bestidni
svijet im nudi kaput satkan od zjenica
svijet im nudi potkošulju na vrhu igle
a oni goli
šuškaju svijetom u gazi misli
stružu srebro sa znakova
zrcala spuštaju u mulj
bježe u bazen fontanele
i ogledaju se
u pari

TINJANJE

sluh mi je otišao daleko, predaleko
odjeknuo kao gong
razilo se svijetom u vodoravnoj plohi
do najdaljeg staklastog tinjanja
kao da je sve
skrivena vatra

ORHIDEJE

zdrobljene stvarnosti
posolile su mi lice
svaka šačica raja
izvučena je van
kao sladoled u kuglicama

udubljenja su bol
bol sam ja
ja sam tijelo
tijelo su drugi

krug se zatvorio
u izrezbarenim zjenicama
nikle su orhideje

POD NOKTOM

čovjek-odjek
na litici
pogledom opipava sebe
pod morem
u nafti
u nekušanoj, tekućoj boli
tu smo pomiješani
na mjestu
koje su nam slučajno smjestili
kao da se ne poznamo
a poznatost izbija
iz svake pore prizora
i čini se
došlo je do greške
zvuk ne pripada slici
titlovi žure i kasne
vrijeme se strgalo
tekućina prepoznavanja
izjedrila je van
i pospremila me
u kućicu pod noktom

PUPAK

svijest mi je bila sjaj nad tamom tijela
i tama je tražila tamu
u muškoj gustoći prepoznavanja
svijest je blještala
postojano i bezvremeno
kao djevojka na trapezu
koja se drži svog bezgraničnog okvira
grčevito
kao ptica koja kroz rešetke kaveza
pogledom drži sebe

pupak mi je bio od vjetra
zalijetao se i topio

zatim zbunjenost i trzaj.
stranac.

POVRATAK

skloni nasjeckani pogled.
skloni temeljnu ucrtanost.
skloni sve što misliš da je tvoje
a režeće je, genetsko.

skloni sebe, ti koji si mnogi.
ne želim od svog čuđenja napraviti origami.

bila sam tamo
i vratila se

ODSUTAN

zaljubljen je u kremiranu noć
a zalijeva zumbule koje ne razumije
i zato je odrezao kosu
pogledao film
probudio se promrzlih tabana
noću netko
posuđuje njegova stopala

UNUTRA

u sobu probija zraka dima
ofurena svetost
tako se useljavaju
izliju svoj lik
i dolje na dnu
u kap vruće krvi
snesu larvu
izvijaju se prema gore
kao zastave
svileni duhovi
skloni se s prozora, kažu
pogni glavu
gledaj unutra

OS

nikada neće znati da je u pjesmi
a pjesma je ipak nosi
čak i ako je mrtva
zviždi kroz njene zube
šamponira njenu ozemljenu kosu
teče i nosi
njenu nepoznatu os
u trenutnog tebe

ONA

leđa joj struže kiša
obrazu napuhuje vjetar
dok nitko ne gleda
hoda zgužvanim korakom životinje
išamarat će nevidljivu djecu
u treptaju sažvakati žumanjak dana
pokloniti mi toplinu majke
a zatim me prerezati napola
kao jabuku
koju odbija zagristi

LJEPILO

povukla sam mrežnati pogled unutra
poslagala ožiljke u kutije od šibica
i odjednom grleni smijeh piromana
i žena koja si ugljenom iscrtava
oči, usta, obrve
zatim podlakticom sve briše
pa ispočetka
jer
u rani smo jedno
krv je ljepilo
kada se osuši
dobro drži

KAMELEON

na leđima kameleona
pitamo se o suncu
uspavljuje nas ritam
ornamenata
njegove kože

ustajemo
na stopala navlačimo
ceste

liježemo
netko s naših leđa
promatra sunce

GRIVA

iz zagrljaja su izrasle rešetke
došlo je dijete
rešetke savilo u krugove
pojavio se lav
skočio kroz krug
nestao u horizont
griva mu ukrašena
djetetovim zjenicama
i za trideset godina
susret pod nebom
oblivenim
tankim dječjim crtežima

na glavi čovjeka
lavlja griva

KAP

natapa me
moj oblik

bio je
drugdje

mislila sam
ti si

PROTEST

povećala sam usta
drvenom lutku
da bolje razumijem
njegove priče

nikada više
nije progovorio
sa mnom

Tomica Šćavina

Rođena 1975. u Vodicama. Diplomirala je psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Predaje psihologiju kreativnosti i psihologiju likova na Sveučilištu Vern i vodi radionicu kreativnog pisanja „S one strane pisanja“ u Centru za kreativno pisanje CeKaPe.

Njen prvi roman *Brod za Lajku* ušao je u finale za nagradu VBZ-a, a s drugim romanom *Povratak genija* osvojila je nagrade Sfera i Artefakt. Njen treći roman *Soba na dnu mora* također je ušao u finale za nagradu VBZ-a.

Poeziju je objavljivala u časopisima Rival, Zarez i Poezija.

Objavila: *Unutarnji kompas* (eseji i kolumne, 2009), *Brod za lajku* (roman, 2011), *Koordinate sreće* (eseji i kolumne, 2012), *Povratak genija* (roman, 2013), *Ornamenti pada* (poezija, 2014), *Krotitelj oblaka* (slikovnica, 2015), *Legenda o ljubavi* (slikovnica, 2017), *Puni krug* (eseji i kolumne, 2018), *Soba na dnu mora* (roman, 2019).

Biblioteka Online

knjiga 210

Tomica Šćavina**ORNAMENTI PADA****© 2022 Tomica Šćavina****© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2022****Izdavač**

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Goran Čolakhodžić

Fotografija

© Sanja M. Vukman

Objavljeno

3. travnja 2022.

ISBN 978-953-345-973-8 (HTML)

ISBN 978-953-345-974-5 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-975-2 (PDF)

ISBN 978-953-345-976-9 (MOBI)

Prvo izdanje

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2014.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**